

Czike Bernadett

Élő fejlődéslélektan

Amit minden szülőnek és minden leendő szülőnek el kell olvasnia

Czike Bernadett

Élő fejlődéslélektan

Amit minden szülőnek
és minden leendő szülőnek el kell olvasnia

Szabad Iskolákért Alapítvány
2016

Szakmai vezető: Dr. Czike Bernadett

Szerkesztette: Kereszty Zsuzsa

A borítót tervezte: Pattantyus Miklós
Tipográfia, tördelés: Pattantyus Gergely
A tárgymutatót összeállította: Rádli Vivien

A borítón látható gyerekek többsége a könyv igazi szereplője.

Felelős kiadó: Dr. Czike Bernadett a Szabad Iskolákért Alapítvány szakmai vezetője

ISBN 978-963-87908-6-6

Nyomdai munkák: Vareg Hungary Kft.
1117 Budapest, Kondorosi út 2/a

Tartalomjegyzék

ELŐSZÓ (Czike Bernadett)	5
SZÜLÉS, SZÜLETÉS	7
Szülés, születés – Szathmáry Gábor szülészorvos és C. Molnár Emma pszichológus szemével	7
Szülés, születés – a szülő nő szemével	19
AZ ELSŐ ÉV A GYEREKKEL	29
Újszülöttel lenni otthon	29
Szoptatás	42
SZOCIÁLIS FEJLŐDÉS	45
Szociális fejlődés (Ranschburg Jenő)	45
Bölcsődében – a gondozónő szemével	52
Óvodában – beszoktatás – szülői szemmel	56
A GYEREK SZEMPONTJÁBÓL	61
Mágikus gondolkodás (Ranschburg Jenő)	61
A dackorszak (Ranschburg Jenő)	65
KI A GYŐZTES?	73
Nemi identitás (Ranschburg Jenő)	73
Nemi szerepek (C. Molnár Emma)	76
Verseny, rangsor (Ranschburg Jenő)	80
Ki a győztes? (Ranschburg Jenő)	85
Válás, gyermekelhelyezés (Ranschburg Jenő)	91
Nyelvtanulás, kétnyelvűség (Ranschburg Jenő)	95
AZ EMBERTAN SZEMPONTJÁBÓL	99
Milyen lény az ember? (Vekerdy Tamás)	99
Óvodás- és kisiskoláskor, kamaszkor (Vekerdy Tamás)	117
KAMASZOK	129
Három anya beszélget (Czike Bernadett – Fehér Márta – Menczel Éva)	129
TÁRGYMUTATÓ (Összeállította: Rádli Vivien)	141

ELŐSZÓ

A könyv címe *Élő fejlődéslélektan*, alcíme: *Egy könyv, amit minden szülőnek és leendő szülőnek el kell olvasnia*. Elmondom, miért „élő” a könyv és miért lehet fontos minden szülőnek, leendő szülőnek.

Élő fejlődéslélektan címmel kurzust szervezett a Szabad Iskolákért Alapítvány (SZIA) 1996-ban. A kurzus koncepciója az volt, hogy úgy tanulunk a gyerekről és az egyes fejlődéslélektani sajátosságokról, hogy minden életkor feldolgozásához egyszerre több szakembert hívunk meg. Rendszerint egy szülőt, egy pedagógust és egy olyan pszichológust, aki éppen azzal a korosztállyal foglalkozik. Így áll össze egy-egy foglalkozás tematikája, több oldalról, több élmény, tudás együtteseként. Szülői, gyakorlati tudás, az intézményi gyakorlat tapasztalatai és a tudomány által megalapozott tudás egy-egy korosztály bemutatására. Az interaktív kurzuson a meghívott előadókon kívül 14 „diák” vett részt, elsősorban tanárok, tanítók. Mint minden SZIA-kurzuson, itt is beszélgetés, közös gondolkodás zajlott. A beszélgetéseket magnóra vettük, gépbe írtuk, könyvvé szerkesztettük. Úgy is mondhatjuk, valójában játszótéri homokozó melletti beszélgetéseket tartalmaz tudományos megközelítéssel olyan témákról, amelyeket a szülők a játszótéren sokszor megbeszélnek egymással.

Miért fontos ma egy húsz évvel ezelőtt így keletkezett kurzus szövegét közreadnunk? Miért az alcím: „Egy könyv, amit minden szülőnek és leendő szülőnek el kell olvasnia?” Több okból. Három olyan pszichológus is részt vett ezeken a beszélgetéseken, akiknek a gondolatai mindig nagyon fontosak, akik sokat tettek, tesznek azért, hogy jobb szülők, pedagógusok legyünk. *C. Molnár Emma, Ranschburg Jenő és Vekerdy Tamás* gondolkodtak velünk. Sajnos közülük ketten már nem élnek.

A beszélgetés légköre sok olyan gondolatot ébresztett előadóinkban, amelyeket máshol még nem publikáltak. A beszélgetésben részt vevő szülők gyerekei épp abban az életkorban voltak, amely korosztályról beszélgettünk. Az ő élményeik, szövegeik rendkívül hitelesek és suggeratívok, hiszen számukra éppen akkor életbe vágóan fontos dolgokról beszéltek, beszélgettek, hallgatták meg az őket partnernek érző pszichológusok tapasztalatait.

Mindegyik szülő beszámolója sokat tett hozzá a kurzus „élő” jellegéhez. Fontos résztvevők voltak az éppen azzal a korosztállyal foglalkozó peda-

gógusok (gondozónő, óvónő, tanító), akik egy harmadik szemszögből adtak hozzá ahhoz a képhez, amit arról a korosztályról épp felfestettünk.

A beszélgetés műfaja alkalmat adott arra, hogy kérdéseinkkel, válaszaikkal egymást inspirálva egyre jobban elmélyüljünk egy-egy témában. A könyvben található őszinte, személyes, néha szívbe markoló szülői megnyilatkozások, a hozzátett nagyszerű szakértői, pszichológusi, pedagógusi gondolatok, és az elgondolkodtató, ebből kialakuló beszélgetések témái, gondolatai, érzései örök érvényűek. Azaz egy-egy életkorhoz kapcsolódó kérdések és válaszok ma is feltehetőek, elmondhatóak. Mindazok, akik éppen most lesznek, lettek szülők, vagy még otthon, velük élő gyerekük van, választ kaphatnak kételyeikre, sok mindenben megerősödhetnek és sokat tanulhatnak is ebből a könyvből.

Boldog vagyok, hogy ezt a kurzus vezethettem, hogy megismerhettem a résztvevők gondolatait, és örülök annak, hogy a könyv segítségével most másokat is beavathatunk ebbe a nagyszerű témába és beszélgetéssorozatba.

Czike Bernadett
pszichológus, kurzusvezető,
a SZIA szakmai vezetője